

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ.: 278/2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Β' ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΗΩΝ

Συνεδρίαση της 27ης Αυγούστου 2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Χαρλαύτης, Βασιλική Δούσκα, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Κων/νος Χαραλαμπίδης, Λικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Κουήν Χουρμουζιάν, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Ελένη Σβολοπούλου, Κων/νος Κηπουρός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος : Υπ' αριθ. 415/Ζ2/4-6-2014 του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων, Γενική Δ/ση Διοικητικής Υποστήριξης (Υπληρ. ΙΔ').

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν είναι δυνατή η χορήγηση στους δικαιούχους περίθαλψης υπαλλήλους και συνταξιούχους υπαλλήλους του Ο.Γ.Α. του μηνιαίου βοηθήματος για την παραμονή των τέκνων τους σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (ΜΦΠΑΔ), ενώ βρίσκονται σε άδεια ανατροφής τέκνου με ή χωρίς αποδοχές.

Επί του άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής: Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Ο

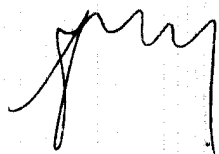
I. Η ερωτώσα Υπηρεσία, αφού παραθέτει τις διατάξεις των άρθρων 53 παρ. 1 και 2 ν.3528/07, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 6 ν.4210/13, καθώς και της Φ.40034/6585/841/2012 Υπουργικής Απόφασης, εκθέτει τα εξής: «Υπάρχουν υπάλληλοι γονείς με δίδυμα οι οποίοι είχαν εξαντλήσει την άδεια ανατροφής με αποδοχές τέκνου σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 53 του Ν. 3528/2007 και είχαν επιστρέψει κανονικά στα υπαλληλικά τους καθήκοντα στέλνοντας τα τέκνα τους σε παιδικό σταθμό όπου η Υπηρεσία κατέβαλε τα φύλακτρα. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4210/2013 επανήλθαν σε άδεια ανατροφής τέκνου λόγω γέννησης των διδύμων, ζητώντας όμως από την Υπηρεσία να συνεχίσει να καταβάλλει τα ανωτέρω φύλακτρα παιδικών σταθμών ενώ βρίσκονταν εκ νέου σε άδεια ανατροφής, για τα συγκεκριμένα αυτά παιδιά.

Παρακαλούμε να έχουμε τη γνώμη σας σχετικά με τη νομιμότητα της ταυτόχρονης απόδοσης της παροχής του βοηθήματος παραμονής των τέκνων των υπαλλήλων και συνταξιούχων υπαλλήλων του Ο.Γ.Α. σε παιδικούς σταθμούς και της χρήσης γονικής άδειας ανατροφής τέκνου ή διδύμων τέκνων με ή χωρίς αποδοχές».

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΣ - ΚΡΙΤΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
II. Το άρθρο 53 ν. 3528/07 (Α' 26), όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 ν.4210/13 (Α' 254) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

« ... 2) Ο χρόνος εργασίας του γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Ο γονέας υπάλληλος δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου.

Για τον γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή ένα (1) μήνα αντίστοιχα.

μ

Στην περίπτωση γέννησης 4^{ου} τέκνου, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για δύο (2) ακόμα έτη.

Σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κλπ. τέκνων χορηγείται επιπλέον άδεια ανατροφής χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός». Η διάταξη αυτή αποτελεί μεταφορά στο εθνικό μας δίκαιο των διατάξεων της Οδηγίας 96/34/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 11 ν.2747/1999 είχε προβλεφθεί ότι «5. α. Οι διατάξεις των άρθρων 48, 49, 50, 51, 52 και 59, καθώς και των παραγράφων 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 53 του ν.2683/1999 (ΦΕΚ Α'19) από της δημοσίευσής του παρόντος έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.)», ενώ, μεταγενέστερα, με την παρ.5 του άρθρ.4 ν.2839/2000, (ΦΕΚ Α' 196), ορίστηκε ότι «5. Οι διατάξεις των άρθρων 48 έως 53 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. εφαρμόζονται ανάλογα και στο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α.».

Στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 16 του Ν. 4169/1961, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 4575/1966 και με το άρθρο 20 του Ν. 1140/81 ορίζονται τ' ακόλουθα:

«7. Παρά του ΟΓΑ παρέχεται υποχρεωτικώς εις άπαν το τακτικόν και ειδικής καταστάσεως προσωπικόν αυτού, τους εξ αυτού καθιστάμενους συνταξιούχους, τους δικαιούχους τούτων ως και τα υπό του Κανονισμού ορισθησόμενα μέλη των οικογενειών των ανωτέρω, πλήρους περίθαλψις δια τας περιπτώσεις ασθενείας και μητρότητας καθ' όσον χρόνον διαρκεί η ασθένεια.

8. Δια Κανονισμού εκδιδόμενου κατά τας διατάξεις των άρθρων 14 και 19 του Ν.4169/1 961 ορισθήσονται αι χορηγητέαι εις τα κατά την προηγουμένην παράγραφον πρόσωπα παροχαί και η έκτασις αυτών, αίτινες δεν δύνανται να ώσι κατώτεραι, κατ' είδος και κατ' έκτασιν των χορηγουμένων εις τους υπαλλήλους του ΙΚΑ, αι προϋποθέσεις και

τρόπος χορηγήσεως των παροχών ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια δια την εφαρμογήν του παρόντος.

Εις την κατά την προηγουμένην παράγραφον περίθαλψιν περιλαμβάνονται και πάντα τα μέτρα προνοίας και προστασίας της παιδικής ηλικίας (παιδικαί κατασκηνώσεις, βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί κλπ).

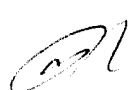
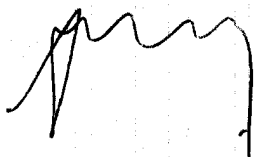
Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΓΑ ορίζεται η καταβλητέα δαπάνη δι' εκάστην των, κατά τα ανωτέρω, παροχών περιθάλψεως, ως και το ποσόν των εις χρήμα χορηγουμένων παροχών».

Ο κατ'εξουσιοδότηση των αμέσως ανωτέρω διατάξεων εκδοθείς Κανονισμός Περίθαλψης Προσωπικού Ο.Γ.Α. (Απόφαση 88729/5834/1967 Υπουργού Γεωργίας- ΦΕΚ Β'502) καθόρισε, με το άρθρο 1 αυτού, ως δικαιούχους της ειδικής μέριμνας για την προστασία της μητρότητας (άρθρα 15 επ.) «άπαν το τακτικόν και ειδικής καταστάσεως προσωπικόν του Οργανισμού, τους εκ του ανωτέρω προσωπικού καθισταμένους συνταξιούχους, τους δικαιούχους αυτών αποκαλουμένους «συνταξιούχους λόγω θανάτου» και τα κατά το άρθρ. 2 του παρόντος μέλη των οικογενειών των υπαλλήλων και των συνταξιούχων».

Επιπλέον, κατ'εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 1, παράγραφοι 2 και 4 του ν.2345/1995 «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς Κοινωνικής Πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (Α'213) εκδόθηκε και ισχύει η ΥΑ Π2β/2808/1997 (Β'645) του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, η οποία ορίζει, στο άρθρο 1 αυτής, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Γενικός ορισμός: Μονάδα Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Μονάδα Φ.Π.Α.Δ.) είναι η μονάδα που φροντίζει βρέφη ή/και παιδιά μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο δημοτικό σχολείο για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, παρέχοντάς τους συγκεκριμένες υπηρεσίες και εξασφαλίζει σε αυτά τα ακόλουθα:

2. Οι Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. ανάλογα με την ηλικία των παιδιών που θα φιλοξενούν και το είδος των υπηρεσιών που θα παρέχουν σ' αυτά, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Βρεφικός Σταθμός για βρέφη από 2 μηνών μέχρι 2,5 χρονών με ή χωρίς παροχή φαγητού (θα παρασκευάζεται οπωσδήποτε γάλα).

β. Παιδικός Σταθμός για παιδιά από 2,5 χρονών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο Δημοτικό Σχολείο, με ή χωρίς παροχή φαγητού.

γ. Βρεφονηπιακός Σταθμός για βρέφη και παιδιά από 2 μηνών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο Δημοτικό Σχολείο με ή χωρίς παροχή φαγητού.

Για τα βρέφη θα παρασκευάζεται οπωσδήποτε γάλα.

δ. Μονάδα Απασχόλησης Βρεφών ή/και Παιδιών για λίγες ώρες χωρίς παροχή φαγητού.»

Τέλος, κατ'εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, και των προμνησθεισών διατάξεων του άρθ. 16 ν. 4169/61 και της ΥΑ 88729/5834/1967, εκδόθηκε η ΥΑ Φ.40034/6585/841/2012 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία προβλέπει ότι ο Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα του ν. 4019/11 (Α'216) χορηγεί παροχές σε χρήμα στους ασφαλισμένους υπαλλήλους και συνταξιούχους υπαλλήλους του Ο.Γ.Α., κατ'αντικατάσταση του άρθρου 17 του Κανονισμού Περίθαλψης Προσωπικού του Ο.Γ.Α., μεταξύ των οποίων (παροχών) και:

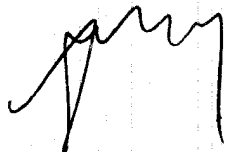
«1. Βοήθημα παραμονής σε Μονάδα Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης.

Για την παραμονή των τέκνων των δικαιούχων του Λογαριασμού σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης ο Λογαριασμός αναλαμβάνει τη δαπάνη παραμονής τους σε αυτές, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α. και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του βασικού μηνιαίου μισθού του βαθμού ΣΤ' της κατηγορίας ΠΕ του ν.4024/2011, όπως ισχύει κάθε φορά. Η δαπάνη αυτή αποδίδεται μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών.....»

ΑΝΑΛΥΣΗ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΙΤΙΑΣ ΕΞΕΝ. ΥΠΑΓΡ. ΓΗ
III. Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων, ερμηνευτέων υπό το πρίσμα του άρθρου 21 παρ.1 του Συντάγματος, που ορίζει ότι η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την

προστασία του Κράτους, αλλά και των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου για την εναρμόνιση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, συνάγονται τα εξής: Οι διατάξεις των άρθρων 52 και 53 (και) του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα εφαρμόζονται και στους γονείς-υπαλλήλους του Ο.Γ.Α. (βλ. άλλωστε και το άρθρο 2 Υ.Κ.). Τούτο ειδικότερα σημαίνει ότι, σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κ.ο.κ. τέκνων υπαλλήλων του Οργανισμού, οι τελευταίοι δικαιούνται, κατ'αρχήν και κατά τις διακρίσεις του Νόμου, άδεια ανατροφής, πλέον των 9 μηνών, για άλλους 6 μήνες για κάθε επιπλέον του ενός τέκνο, ήτοι 15, 21 κ.ο.κ. μήνες συνολικά. Περαιτέρω, και βάσει ιδιαίτερου πλέγματος διατάξεων που εκτέθηκαν προηγουμένως, οι αυτοί γονείς, εφόσον αναθέσουν την παραμονή των διδύμων, τριδύμων κ.ο.κ. βρεφών τους σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φ.Π.Α.Δ., μεταξύ των οποίων και σε βρεφικούς ή παιδικούς σταθμούς, ανάλογα με την ηλικία τους, δικαιούνται να λαμβάνουν τη δαπάνη παραμονής τους σε αυτούς υπό τους όρους και περιορισμούς της προαναφερθείσας και ισχύουσας σήμερα Φ.40034/6585/841/2012 Υπουργικής Απόφασης.

Η διάταξη περί εννεάμηνης διάρκειας άδειας που θέσπισε η Ελληνική πολιτεία για διευκόλυνση δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων ν.π.δ.δ. με οικογενειακές υποχρεώσεις, η οποία είναι δυνατόν να λαμβάνεται και τμηματικά εντός τετραετίας, συνεπικουρούμενη από τις ισχύουσες διατάξεις περί κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών, περί φορολογίας (επίδομα τέκνου, φορολογική απαλλαγή), περί αύξησης της διάρκειας της άδειας μητρότητας, για έξη μήνες επιπλέον για κάθε τέκνο πέραν του ενός, σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, αλλά και αυτές περί της επιλογής μειωμένου ωραρίου, που, διαζευκτικά με την εννεάμηνη άδεια, μπορεί να επιλέξει ο υπάλληλος σε ορισμένες περιπτώσεις, ανταποκρίνεται πλήρως στις ειδικές ανάγκες των γονέων διδύμων εντός της Ελληνικής Επικράτειας (Δ.Εφ.Αθ. 588/13). Επομένως οι ευνοϊκές αυτές και προστατευτικές της μητρότητας και εν γένει της οικογένειας διατάξεις συντρέχουν παραλλήλως, η δε εφαρμογή καθεμιάς εξ αυτών δεν αποκλείει τη σωρευτική εφαρμογή και των άλλων, εφόσον, άλλωστε, σε

ουδεμία εξ αυτών περιέχεται εξαίρεση ή επιφύλαξη εξαρτώμενη από την εφαρμογή ή τη δυνατότητα υπαγωγής σε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας που θεραπεύει τον ίδιο γενικά σκοπό. Όπου, άλλωστε αυτό ηθελήθη, προβλέφθηκε ρητά, όπως στην περίπτωση του μειωμένου ωραρίου. Η λύση αυτή προσιδιάζει, κατ' εξοχήν, στις περιπτώσεις πολύδυμης κύησης, στην οποία αναφέρεται και το Ερώτημα, ενόψει της αυξημένης ποσοτικής και ποιοτικής μέριμνας που είναι αναγκαία για τη φροντίδα τους.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

IV. Ενόψει όσων παραπάνω εκτέθηκαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β' Διακοπών) γνωμοδοτεί ομοφώνως, σχετικά με το εν αρχή Ερώτημα, ότι η προβλεπόμενη δαπάνη παραμονής των τέκνων των δικαιούχων υπαλλήλων ή συνταξιούχων του Ο.Γ.Α. σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης αποδίδεται, εφόσον- εννοείται- αποδεικνύεται βάσει των νομίμων δικαιολογητικών, και στις περιπτώσεις που η παραμονή αυτή εμπίπτει στη χρονική διάρκεια χρήσης εκ μέρους του υπαλλήλου-γονέα της άδειας ανατροφής με αποδοχές, του άρθρου 53 παρ. 2 Υ.Κ.

ΦΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 29/8/2014

Ο Πρόεδρος

Πέτρος Τριανταφυλλίδης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Κων/νος Χαραλαμπίδης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους